

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felölős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó lapfőigazgató:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előljáróságoknak egész évre 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 20 fillér.
Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetését és nyilttéri közleményét csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Művészek

Jönnek Rimaszombatba, országos hírt, értékes neveket hirdetnek egy pár nap múlva a plakátok s egy sápadt hangulatu őszi estén, amikor ugy is lágyabb a szív és puhább az emberi érzés, a szó és a hang művészete mellett áldoz majd Gömör közönsége egy sárga rimaszombati házából fényes pályára lobbant emberi élet százéves évfordulóján, a Tompa Mihály halhatatlan emlékének.

Egy irodalmi- és kulturtársaság szeme néz e hó 28-án Rimaszombat felé s egy nagy ünnepségnek kedves prelúdiuma lesz az a művészestély, amely a vidéki művészéletben szokatlan-értékeket produkál s amely az izlés és a művészeti kultúra tekintetében sokáig emlékezetes lehet Gömör életében.

Meleg érdeklődéssel és szeretettel néz közönségünk a művész est elé és nem hiu jóslás, de biztos meggyőződés az, hogy a művész est méltó lesz a Tompa Mihály költői emlékezetéhez épen ugy, mint az országos jelentőségű jubiláris ünnepségekhez.

*

A szeptember 27-iki irodalmi művész estély programja — mint értesülünk — nagy arányokban bontakozik ki és már teljes egészében meg van állapítva ugy, hogy az estély meghívói a közeli napokban kibocsátatnak. Rimaszombat város közönségének nem küld meghívókat a vármegye, de plakátok útján hívja meg az estélyre, amelyen a vármegye notabilitásai teljes számmal meg fognak jelenni.

Az estély programján — mint már említettük — *Kálniczky Géza* felolvasása szerepel, aki eredeti és irodalomtörténelmi értékű új adatokat fog a nagy költő életéből feltárni. — Az estélyt *Máthé Jenőné* uriaszony által előadandó meleg tónusu prólóg nyitja meg, melynek szövegét *Gál István* írta. Ezen kívül szerepel a műsoron a nemzeti színház nagy tragikája: *Jászay Mari*, akinek neve és tehetsége ma már valóságos fogalom s aki a Tompa költeményeiből fog egy pár kiválasztott remekművet elszavalni. Rimaszombat és az egész vármegye életében jelentős művészi esemény *Jászay Mari* fellépte, mert az ő művészi egyénisége kvalitás és színvonal tekintetében a legelső a magyar színművészet porondján. Rajtakívül *Serák Márta* az operaház énekesnője és *Demény Artur* az operaház fiatal tenoristája szerepelnek a műsoron s az énekszármokat *Serák Alice* zongora művésznő kíséri.

Ezen fővárosi művészgardát *Abonyi Gyula* a nemzeti színház nyug. művésze nevezte meg, aki maga is lejön az ünnepségekre, hogy mint volt sárospataki diák a Tompa halhatatlan emlékének áldozzon.

Az estélyre 5 koronás belépő-jegyek lesznek s az estély tiszta jövedelme a létesítendő „Tompa-Kulturtársaság” céljaira lesz fordítva.

Azon vidéki érdeklődők, akik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, jelentsék azt be az estély rendező-bizottságánál, (vármegyháza).

Hogyan juthatunk szénhez?

A vármegyei szénelosztó bizottság munkája és intézkedései. — Tudnivalók a fűtési szénellátás rendszerességéről.

Azok, akik — sokszor keserű tapasztalatok nyomán — arra esküsznek, hogy az egyes élelmi és ellátási cikkek forgalmának központosítása az illető cikkeknek a piacról való eltűnését eredményezi, most keservesen sóhajtoznak, mert — mint a múlt számunkban is megirtuk — ezentul a szén sem lesz egészen szabad kereskedelem tárgya, hanem a vármegye szükségletére érkezendő szénmennyiségek felett a vármegyei szénelosztó bizottság fog rendelkezni.

Ez a szénelosztó bizottság a múlt szombaton ülést tartott és tekintettel arra, hogy e vármegyeinek a legnagyobb része fával könnyen ellátható vidék s csak a megye déli része és Rimaszombat város igényelhetnek nagyobb mennyiségű háztartási fűtőszén, a tüzelőanyagok készletének felvételét mellőzi s csakis azok készleteit veszi tel, akik szénszükségletük biztosítása végett a bizottság intézkedéseire rászorulnak.

A bizottságnak ez az álláspontja plauzibilis, de bizonyos szempontból kritikát érdemlő, mert az egyenletes elosztás lehetőségét kizárja s azoknak eljárását és helyzetét, akik jó összeköttetések révén busásan megtöltötték a pin-czéiket szénrel, szanckionálja.

A bizottság intézkedéseire képest, tehát csakis azok kötelesek az összeírás ivekét kitölteni s azon a lakószobák számától kezdve az utolsó télméter fáig mindent bevallani, akik nincsenek a következő tételre fűtőszénrel ellátva.

Nem tekinti a bizottság ellátottnak azt, akinek rendelése van valamely bányától, de ez a rendelés nincsen egészen biztosítva s ezeket is az összeírás kötelezettségének veti alá.

Összeírás végett mindenki azon szénkereskedőhöz forduljon, akinél szénszükségletét be akarja szerezni.

Minden esetre dicséretes és helyes a bizottságnak ez az álláspontja s ebből előtűkrözdik az az ellátási elv, hogy a szénelosztást a legitim szénkereskedők fogják végezni.

Az összeírásra szeptember 15-ig adott határidőt a bizottság, ezt azonban szeptember hó 19-ig is lehet eszközölni.

A bizottság ezenkívül összeírhatja az összes közintézmények tüzelőanyagkészletét.

Háromféle bejelentő-lapok lettek kibocsátva. A fehér a magánháztartások, a zöldes-sárga a szénkereskedők s a kék az intézmények részére.

Akik valamely bányánál tettek rendelést, azok a polgármester, illetve főszoigabíró útján juthatnak bejelentő-laphoz.

A szénkereskedők kötelezve vannak arra, hogy minden a címükre érkezendő szénmennyiséget ezentul a bizottságnál bejelentsenek és a bizottság dispozczióhoz képest fogják eszközölni a szén elosztását.

A vármegyei közigazgatási bizottság.

E hó 10-én, hétfőn d. e. 10 órakor tartotta e havi rendes ülését a vármegyei közigazgatási bizottság *Putnoky Mór*icz főispán elnöklété alatt.

A bizottsági ülésen a választott tagok közül részt vettek: *Szent-Iványi Árpád*, *Hevessy Bertalan*, *Marton János* és *Farkas Zoltán*.

Az ülés első tárgyául dr. *Fornet Gyula* alispán havi jelentését hallgatta meg a bizottság.

A jelentés beszámol azokról a közellátási nehézségekről, melyek a gabonaneműek vásárlási körzetének szűkre szabottsága folytán felmerültek s jelenti az alispán azon akcióját, mellyel a rimaszombati közhivatalok tűzifaszükségletét biztosította.

Ezzel kapcsolatban a bizottság halás köszönetét és elismerését nyilvánította a Rimaszombati Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaságnak, amely vállalat a mai nehéz időkben szokatlan előzékenységgel állt az alispán rendelkezésére.

A közlelmezési kérdésekkel kapcsolatban *Hevessy Bertalan* szólalt fel, aki ezen kívül a Lekánytől Ózörénybe vezető uton levő hid elzárása ügyében is kérte az alispán intézkedését.

Az alispán ezután a Tompa születésének százéves évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségek előkészületeiről számolt be.

Ezután a szakreferensekre került a sor.

Az alispáni ügydarabokat *Gál István* vm. aljegyző referálta, az állategészségügy állapota — a főállatorvos jelentése szerint — a múlt hónapban a ragadós száj- és körömfájás terjedése miatt (76 eset volt) kedvezőtlen volt.

Wuffka Ernő műszaki tanácsos az 1918. évi közuti költségvetés előirányzatát terjesztette elő s jelentette, hogy tervbe van véve a faműtárgyak kicserélése és pedig első sorban azon a vidéken, ahol a gőzekék és nagyobb közlekedési eszközök járnak.

Dr. *Meskó Miklós* vármegyei főorvos jelentése szerint a közegészségügy állapota a 20 községben fellépett vérhasra való tekintettel, kedvezőtlen volt. — A legtöbb vérhas volt a nagyrőcei járásban. (8 község és 2 város.) Nagy baj, hogy az ellenőrzés és fertőtlenítés nem vihető keresztül, mert Nagyrőczen és a nagyrőcei körben nincsen orvos.

A fertőző betegségek között a legtöbb volt a vérhas, 106 eset 16 halálzással, 18 hastífusz volt 8 halállal és 2 himlő.

A bizottsági ülés után a fegyelmi választmány ülésezett.

Hirek a gömöri közéletmezés és közellátás világából.

Rendelet a burgonyatermés lefoglalásáról, felhasználásáról és maximalásáról.

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a kormány rendeletét az idej burgonya termés lefoglalásáról és felhasználásának korlátozásáról. A rendelet szerint az idej burgonyatermésrel a termelő csak a rendeletben meghatározott korlátok között rendelkezhetik. A burgonyát köteles mindenki *kellő időben kiszedni*, amennyiben pedig erre bármi okból képtelen, a helyi hatóságot értesíteni, amely a termelő költségére közérő segítségével takaríthatja be a termést. — A termelő házi és gazdasági szükségletére külön rendeletben meghatározandó mennyiséget visszatarthat, a többivel azonban szabadon nem rendelkezhetik. Kivétel csak két esetben van: eladhatja a zár alá vett burgonyát is, ha olyan vevő jelentkezik nála, akinek a hatóság vásárlási jogosultságot adott; és eladhatja azoknak, akiket a burgonyaközvetítő iroda átvevőkül kijelölt. — A ki nem termelő, vagy akinek szükségletét saját termése nem fedezi, jogosítva van a községi előljáróság (polgármester) által részére kiállított vásárlási engedély alapján saját házi szükségletére bármely községben, bármely termelőtől közvetlenül burgonyát vásárolni. A hatóság a Közéletmezési Hivatal elnöke által megállapított fejkvóta szerinti mennyiségre adhat vásárlási engedélyt. Az eladó a vásárlási engedélyt magánál tartja. — A burgonyatermés nagyságának megállapítása végett a burgonyával bevetett területet községenként és termelőnként október 1-ig össze kell írni. E végből mindenki bejelentő lapokat állít ki. A felesleges burgonyakészleteket a Közéletmezési Hivatal rendelkezésére az Országos Burgonyaközvetítő Irodának kell átadni. Az átadás maximális áron történik. — Ipari üzemek a burgonyát csak külön engedéllyel dolgozhatják fel. Mezőgazdasági szeszgyárak az engedélyt a pénzügyminisztertől, más iparvállalatok a kereskedelmi minisztertől kérhetik. Mindkét esetben az illető miniszter a Közéletmezési Hivatal elnökével és földművelésügyi miniszterrel egyetértéssel határoz. A burgonyából ipari uton előállított termékek árát maximalni fogják. — Minden község október hó elsejéig köteles a burgonyaközvetítővel közölni azoknak a névsorát, akik saját termésű vagy vásárolt burgonyával nincsennek ellátva. A burgonyáért követelhető legmagasabb árak a következők: étkezési célokra, sár- és földmentes, egészséges, legalább tyuktojás nagyságú burgonya november hó 30-ig métermázsánként 22 korona, minden más burgonya november 30-ig 20 korona. Az árba a zsák nincs beleszámítva, ellenben bele van foglalva a rakodó állomáshoz való szállítás költsége. A burgonya kicsinyben való eladási árát a helyi hatóság fogja megállapítani. — A burgonyaközvetítő a katonaságnak és a törvényhatóságnak eladott burgonya minden métermázsájáért 75 fillért, minden egyéb burgonya métermázsájáért 2 korona jutalékot számít fel. E jutalékból fedezendő az iroda költségei és a szegények részére kiosztandó olcsóbb hatósági burgonya árkülömbözete. — A kormány olcsóbb hatósági burgonyával fogja ellátni: a) a vagyontalan rokkantakat és a velük egyháztartásban élő családtagokat; b) a hősi halált haltak vagyontalan özvegyeit és árvaít; c) azokat akiknek családfelelőse a hadba vonult és hadisegélyt kapnak; d) akik hatóságilag nyilvántartott közjótékonyaságban részesülnek; e) az emberbaráti és jótékonyasági intézmények; f) végül azokat az ipari munkásokat, akik betegségyező pénztári tápdíjban részesülnek, de e tápdíj rendez keresetüknél kisebb. — Ezek a kedvezményezettek a burgonyát métermázsánként 10 koronával olcsóbban fogják kapni. A burgonya szállítása csak szállítási igazolványokkal történhetik. A rendelet megszégése hat hónapig terjedhető elzárással büntethető.

Háborus kihágások büntetései.

A tornaljai főszoigabiró ítéletei: Blau Emilné Tornalja, Kohn Lipót Alsóvály, termények maximális árának túllépése 15—15 napi elzárás és 2000—2000 korona pénzbüntetés; Schwarz Ede

Tornalja, termények maximális árának túllépése 500 korona pénzbüntetés; Vasas Gyula Sájógömör, termények maximális árának túllépése 200 korona pénzbüntetés; Gömör Arnold pohorellai vasgyár, termények maximális árának túllépése 100 korona pénzbüntetés; Fialka Erzsébet Beretke, termények maximális árának túllépése 1000 korona pénzbüntetés; Benedikty Kálmán Dobsina, termények maximális áron túllépése 100 kor. pénzbüntetés; Deutsch Vilmos Tornalja, termények maximális árának túllépése 300 kor. pénzbüntetés; Friedmann Károly Runya, termények maximális árának túllépése 300 kor. pénzbüntetés; Deutsch Izidor Tornalja, termények maximális árának túllépése, 1300 kor. pénzbüntetés; Blitz Géza Tornalja, termények maximális árának túllépése 1500 kor. pénzb.; Krausz Nándor Rozsnyó, termények maximális árának túllépése 100 korona pénzbüntetés.

Rimaszombati rendőrkapitány ítéletei: Ambróz Józsefné, Bohus Antónia, Csizék Károly, Dikó Jánosné, Dianiska Jánosné, Grabisz Jánosné Tiszolczról buzavásárlás, szállítás vásárlási igazolvány, illetve szállítási igazolvány nélkül, egyenként 20—20 korona pénzbüntetés.

Közéletmezési gyűlések a vármegyeházán. E hó 8-án d. e. a vármegyebeli iparvállalatok és erdőkitermelési üzemek vezetőivel a munkások listával és egyéb élelmiszerekkel való ellátása ügyében értekezlet volt dr. Fornet Gyula alispán elnökelete alatt a vármegyeháza nagytermében. Az értekezleten a közéletmezési előadók referálása nyomán megállapították azt az elvet és eljárási módot, melyet a vármegye követni fog. — E hó 14-én d. e. pedig a járási főszoigabirák, polgármesterek és a Haditermény bizományosainak bevonásával az átvételi bizottságok megalakítása tárgyában volt gyűlés, melyből oly értelmű előterjesztést intéztek az Országos Közéletmezési Hivatal elnökéhez, hogy az átvételi bizottságok, tekintettel az időjárásra s a cséplést sok helyütt akadályozó szén- és benzinhiányra csak október hó 15-én kezdjék meg működésüket.

A zöldség-, főzelék- és gyümölcsforgalmi r.-t. gömöri bizományosul Kern S. Ödön a rimaszombati konzervgyár tisztviselője lett kinevezve, akinek hivatalos helyisége a Rimaszombati Takarékpénztár épületében van. A zöldség-, főzelék- és gyümölcsneműekre vonatkozó szállítási igazolványokat ezen bizományos állítja ki.

Milyen lesz a cukoradag? Ugy értesülünk, hogy az alispánnak az a terve, hogy a lakosság részére megállapított cukoradagot felemelje, nem járhat sikerrel, mert a Cukorközpont a rossz termési viszonyokra való tekintettel arról küldött értesítést, hogy a törvényhatóság kontingensét redukálni lesz kénytelen. Hogy ezek után milyen cukoradagokat fogunk kapni, azt előre nem tudhatjuk, de olyan információt kaptunk, hogy helyes és rendszeres ellátás mellett a mostani kvóta nem fog csökkenni.

Szalámit osztott szét az alispán a rimaszombati kereskedők között és a többi városokban is juttatott bizonyos mennyiséget. A szalámi prima Hercz-féle áru és 29 korona 20 filléren kerül forgalomba.

Petroleum kintalása. Az ős magával hozta a sötétedő estéket és sok helyütt ugy a mezőgazdaság, mint az ipar és magánháztartások körében várva-várt jószág lett a petroleum. A múlt napokban érkezett az alispán rendelkezésére 23 hordó világító kőolaj s az alispán minden járásnak és városnak juttatott belőle. A petroleum szétosztása az elsőfoku hatóságokra van bízva s így nem kell ezirányú kérelmekkel az alispánhoz fordulni. A rendelkezésre álló mennyiség oly csekély, hogy csak a legnagyobb takarékosság mellett s a legkisebb adagolásban lehet elég szeptember hónapra.

A burgonya szállítása. Az Országos Közéletmezési Hivatal elnökének rendelete szerint a korai burgonya forgalmánál az Országos Burgonya Közvetítő Iroda bizományosai zsákhasználati díj címén az eddigi 80 fillér helyett a jövőben 1 korona 20 fillért számíthatnak fel, de csak abban az esetben, ha a vevő írásban kifejezetten zsákban való szállítást kívánt és ha a szállítás tényleg ilyen módon is történt, amit a bizományos minden oly esetben igazolni kö-

teles, amidőn a vevővel szemben zsákhasználati díjat kíván érvényesíteni. — Önként értetődik, hogy a zsákhasználati díj is azt illeti, kinek zsákjaiban a szállítás történt.

Világháború.

A most folyó héten kissé lassabban lobogtak a háborus lángok s a hol erősebben kigyúlt a múlt hetekben, ott most hamvadóban van. A németek sikeres rigai offenzívájában is némi szünet állott be, a maczedóniai és déli albániai harcztéren kezdenek a harcok kiújulni, mert a nyári forróság elmúlásával inkább lehet harcolni. Az olasz harcztéren is szünet állott be, bár az ellenség még alighanem meg fogja újítani támadásait.

A rigai offenzívát nagy sikerrel folytatták a németek és Rigától keletre több mint 70 kilométerre felgöngyölték az orosz frontot s jó messzire előhaladtak a Pétervár felé vezető uton. Péterváron nagy dolgok történnek most; az orosz forradalom vezetői közt versengés folyik a hatalomért, illetőleg a polgári és katonai hatalom vezetői viaskodnak egymással. Az orosz hadsereg vezére: Kornilov tábornok lemondásra szólította fel a kormányt, mert ő akar diktátor lenni; Kerenszky, a polgári hatalom feje pedig letette Kornilovot a fővezérségről, de az nem engedelmessé és hadsereggel indult Pétervár ellen. A belső háborúban, nem tudni melyik lesz a győztes? Kerenszkit egy bizonytalan hír szerint meggyilkolták.

Az orosz front más helyein voltak kisebb harcok. Így Bukovina határán előretörték az oroszok. A román fronton is voltak támadó harcok az Ojtozi völgy táján, de visszavertük az ellenséget.

Az olasz hadsereg iszonyu veszteségek árán elfoglalt 15 km. széles és 2 km. mély területet az Isonzó középső részén. De a Monte san Gabrielét nem bírta elfoglalni, a tengerparti vidék közelében pedig visszafoglaltuk tőle azt, amit Selo táján elfoglaltak a Hermada állások előtt. Az olaszok veszteségét 230000 emberre teszik, ebből 20000 fogoly.

Az angolok Flandriában támadtak néhány helyen, de sikertelenül. A francziák a Champagneben és Verdun körül támadtak, az utóbbi helyen rettentő veszteségek árán pár hét alatt kevés előhaladást tettek.

Legújabb kiujultak a harcok Maczedónia és Albánia határán is az Ochrida tó partján. Ott a francia csapatok nagy erővel váratlanul támadtak a miénkire, úgyhogy az előállásokból a főállásokba kellett csapatainknak visszavonulniuk.

A tengeralattjáró hajók napoként most is nagy veszteségeket okoznak az angol és a többi entente flottának.

Amerika készül a háborúra, de bőcs óvatossággal megfontolja a helyzetet s hadi bizottságot küldött a harcztéri helyzet tanulmányozására, de a bizottság jelentései az ententera nem kedvezőek: az amerikai bizottság áttörhetetlennek tartja a német állásokat s számítása szerint a németeknek még 10—15 évig lesz elég embertük.

Szabó László alapítványai.

A gömöri jótékonyasági mozgalmakkal kapcsolatban s a háborus közellátási körülmények között nem egyszer szerepelt Szabó László várgedei földbirtokos neve lapunk hasábjain s minden legapróbb esetből úgy éreztük, hogy egy nemes érzés és a gömöri földnek erős szeretete az, amely indító rugóját képezi Szabó László tevékenységének.

Most négy alapítvány levele fekszik előttünk. Egyszerűek, beszédesek, mint az alapító egyénisége, nemes célzatuak, mint az az élet, amelyet ő maga és a társadalom lelkiismerete előtt Szabó László él, a köz javára hasznosít.

Az első 1916. február hóban kelt. Egyezer koronás hadikölcsönkötvényt tesz le Várgede község képviselőtestülete elé Szabó László azon célzattal, hogy annak kamatait a most dúló világháborúnak olyan két Várgede községből bevonult hadirokkantja kapja, akiket ő vagy halála után leányai kijelölnek. Ha leányai azt a kijelölést nem gyakorolják, úgy annak joga a képviselőtestületre száll. Ha várgedei hadi.

rokkantak már nem lesznek, akkor a Várgede községből bevonultak között osztják ki a kamatokat s midőn már ezek közül sem fog élni senki, két oly várgedei család részeseül a kamatokban, kiknek legtöbb gyermekük van. Ez az alapítvány Szabó László nevét viseli.

A második alapítvány, mely Szabó Erzsébet és Mária nevét viseli, 2000 koronából áll s ennek kamatait azon Várgede községben lakó két vagyontalan vagy kis vagyonu családtagja, kik több élő kiskorú gyermekkel bírnak s akiket leányai erre kijelölnek.

A harmadik mint id. Szabó László és Prónay Amália nevét viselő alapítvány kezelendő s 2000 koronából áll. Kamatait kapják első sorban a Szabó László hadbavonult cselédjeinek hadiárvai közül ketten, kik még 14 ik életévüket be nem töltötték.

Ezen alapítványt a múlt évben mindenszente napján 1000 koronával felemelte Szabó László s ennek kamatait Várgede községbeli két hadiárva kapja.

A negyedik alapítvány 3000 koronáról szól és ifj. Szabó Lászlóné Kubinyi Mária nevét viseli. Ezen alapítvány kamatait Várgede község előljárósága évente hat szegény vagy csekély vagyonu gyermekágyas várgedei anya között osztja szét.

Mindezen alapítványok a mély szociális gondolkodás és nemes emberbaráti érzés dokumentumának tekinthetők.

Rimaszombat r. t. város rendőrkapitánya.

Hirdetmény.

3674. sz. — Az 1917. évi 100301. sz. B. M. rendelet alapján felhivatnak Rimaszombat r. t. városban tartózkodó összes külföldiek, hogy személyi okmányaikkal személyesen f. évi szeptember hó 17- és 18-án a rendőrkapitányi hivatalban jelentkezzenek, mert ellenesetben ellenük a kihágási eljárást meg fogom indítani s eltávolításuk iránt kényszer rendszabályt fogok alkalmazni.

Egyben felhivatnak a lakást adó helybeliek, hogy lakást adni senkinek sem szabad sem most, sem azután mindaddig, míg az illető külföldinek általam kiállított lakhatási engedély nincsen.

Lakhatási engedély mellett lakásra, vagy szállásra fogadott külföldi a rendőrkapitányságnál kapható bejelentő lapon a szállásadó által 24 óra alatt bejelentendő, eltávozás esetén 24 óra alatt kijelentendő.

Ezek elmulasztása kihágást képez.

Rimaszombat, 1917. évi szeptember 13. án.

Fábry Zoltán s. k., rendőrkapitány.

Hirek és vegyesek.

Személyi hírek. Putnoky Móricz főispán hétfőn Rimaszombatban tartózkodott s kedden reggel a fővárosba utazott, honnan pénteken ismét Rimaszombatba jött s szombaton Gesztetére távozott.

Dr. Fornet Gyula alispán szombaton reggel pár napi tartózkodásra Budapestre utazott.

Szakall Kálmán vezérkari alezredes kedden reggel Budapestre s onnan a frontra utazott, ahol átveszi a harmadik hadsereg vezérkari főnökségének egyik osztályát.

Eskütétel. Lukács Béla tüzérhadnagy, vármegyei aljegyző megválasztásakor a törvényhatósági bizottság előtt hadbavonulása miatt esküt nem tett s így a napokban ezen aktusra hazaérkezvén, e hó 11-én kedden délelőtt dr. Fornet Gyula alispán kezeihez a tiszti esküt letette.

Egyetemi tanári kinevezés. A király dr. Barabási Kun József miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszterelnökségi osztálytanácsost, budapesti tudományegyetemi magántanárt, a debreczeni tudományegyetem közjogi tanácskére miniszteri tanácsosi címének és jellegének épségben tartása mellett, nyilvános rendes tanárrá kinevezte.

Fiatalkoruk bírása. Az igazságügy miniszter Baydik György rosznyói kir. járásbíró három év tartamára a rosznyói kir. járásbíróshoz a fiatalkoruk bírójává jelölte ki.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter dr. Friedl István számellenőrt miniszteri számvizsgálóvá nevezte ki.

A nyári időszámítás megsztünése.

A nyári időszámítás a kereskedelmi minisztériumnak erre vonatkozó rendelete értelmében szeptember 17-ének délelőtti (reggeli) 3 órájáig terjedvén, Serényi Béla gróf kereskedelmi miniszter utasította a vasutakat, hogy az új (nyári) időszámításból a régi időszámításba való átmenetét akként fogantatosítsák, hogy midőn az óra mutatója a nyári időszámítás szerinti 3 órát eléri, az órákat 2 órára igazítsák vissza.

Elismerő oklevél. A földmivelésügyi miniszter Czirbesz József gazdasági tudósítónak számos éven át kifejtett buzgó működéséért elismerő oklevelet adományozott.

Tanügyi hírek. A Közművelődési Egyesület murányaljai állandó gyermekmenedékházánál az óvónői állás özv. Fehérné Roszjár Mária okleveles óvónővel töltetett be. — A geszteti róm. kath. iskolaszék Skergyák András tanítót, a sajjógmőri ev. iskolaszék pedig Kisfaludy Lajos tanítót választotta meg. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Falvay János volt gömörpanyiti, majd oláhpataki állami elemi iskolai tanítót, Polgár Julia tornaljai közs. iskolai tanítónőt és Bogár Lajos sajjógmőri ág. ev. tanítót nyugdíjazta. — Szabó Dániel líkéri társulati tanítót a kultuszminiszter a Kalmárféle alapítvány 150 koronás díjával tüntette ki. A járvány miatt bezárt tiszolci óvoda megkezdte működését. — A kir. tanfelügyelő a Szurmay Sándor-féle alap gyarapítására felhívást bocsátott ki.

Lipót-rend. Losonci Szakall Kálmán vezérkari alezredes az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartása elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét kapta a hadiékítménnyel és a kardokkal.

Arany érdemkereszt. Gundelfingen Elemér az 1328. hadifogoly munkásszáz. parancsnoka, népf. főhadnagy az ellenséggel szemben tanúsított kitünő szolgálata elismerésül a koronás arany érdemkeresztet kapta a vitéz ségi érem szalagján.

Ugyanezen kitüntetésben részesült Nemes Gyula 16. h. gyalogezredbeli tart. hadnagy is.

Katonai érdemkereszt. Farkas Zoltán 5. honvéd huszárezredbeli hadnagy az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül a 3. osztályu katonai érdemkeresztet kapta a hadiékítménnyel és a kardokkal.

Bolgár kitüntetések. A király megengedte, hogy Benedikt Imre m. kir. államvasuti főmérnök, rosznyói lakos a bolgár polgári érdemrend IV. osztályu tiszti keresztjét, Friedländer Károly m. kir. államvasuti mérnök, rosznyói lakos a bolgár polgári érdemrend V. oszt. lovagkeresztjét a koronával, Obholczér Gyula m. kir. államvasuti mozdonyfelügyelő, bánrévei lakos a bolgár polgári érdemrend V. osztályát elfogadhasák és viselhessek.

Katonai kitüntetés. Söffrany Béla, a 10. honvédgyalogezrednél beosztott 16. honvédgy. ezredbeli főhadnagy a kardok egyidejű adományozása mellett az ezüst signum laudist kapta.

Pályázat. A kassai posta- és táviratigazgatóság a rákosbányai III. oszt. postamesteri állásra pályázatot hirdet. A kérvények beadásának határideje szeptember 27-ike.

El lesznek-e látva az iskolák fűtőanyaggal? Erre a kulturális szempontból felelet fontos kérdésre aggasztó feleletet olvashatunk s kir. tanfelügyelőnek a vármegyei közgazgatási bizottságához intézett jelentésében. A kultuszminiszter ugyanis intézkedett, hogy az iskoláknak fűtőanyaggal való ellátása iránt olyformán, hogy a dologi szükségletekre engedélyezett egész évi összeget tette folyóvá és az Országos Szénbizottságot utasította, hogy az iskolák részére szükséges szénmennyiséget utalja ki. A beérkező jelentések szerint azonban ezen intézkedés nem fogja biztosítani a szükséges fűtőanyagot, mert az árak emelkedése miatt a rendelkezésre álló összegek csekélyek, a tulkiadások pedig csak az évi számadásokkal lesznek elbirálандók. A készpénzben való bevásárláshoz tehát nincsen elegendő pénz s így a legszigorubb rendeletek dacára is, az intézetek téli fűtése elé a legnagyobb aggodalommal nézhetünk.

Cserekereskedés. Mostanában a cigányok gyakran vásárolnak zománcos edényeket s azokat a falvakon becserelik zsákokért; a zsákokat a malmokbar jó árért adják el.

Magunknak is volt alkalmunk tapasztalni, hogy a cigányok ilyen csereüzlettel foglalkoznak.

„Iskoláink“ című havonként megjelenő lap szerkesztését, mint lapunkban jeleztük, Szombathy László dobsinai polgári iskolai tanár vette át; most szept. 1-én megjelent a XX. évfolyam 7-ik száma az új szerkesztő neve alatt s a gömör-kishontvármegyei ált. tanítói egyletet érdeklő közleményekkel van telve.

Gyorsvonat beszüntetés. A tátrai express szeptember 17-én megszűnik. Ezért a kassai és miskolci keresk. és iparkamarák mozgalmat indítottak aziránt, hogy a tátrai express helyett állítsák forgalomba a régi, Kassáról délután 5 órakor induló s a Budapestre délben érkező gyorsvonatpárt. Ez a terv reánk gömöriekre is előnyös volna, mert így Miskolcra át jó összeköttetésünk lenne Budapest felé s onnan vissza.

Dr. Sugár Ignác-alap. A miskolci kereskedelmi és iparkamara elhunyt nagynevű titkára Dr. Sugár Ignác végakarata volt, hogy temetése alkalmából koszorúk mellőztessenek. E végső akaratot tiszteletben tartva a kamara belügyi bizottsága akként intézkedett, hogy a koszorúmegváltás címén befolyó összegek egy alap céljaira fognak összegyűjtetni, mely az elhunyt nevét viselné. Az alap rendeltetése később fog meghatározatni s azt a Kamara a maga részéről is kifogja egészíteni. Az elhunyt nemes gondolkodását hiven visszatükröző eszme szépen halad a megvalósulás felé. A közgazdasági élet minden tényezője, vállalatok, kereskedők, pénzintézetek, a magyar kamarák kegyelettel adakoznak a nemes célra. Városunkból Grosinger Miksa ker. tanácsos, kamarai tag nyitotta meg az adakozók sorát 50 koronával. Az ő ivén adakoztak: Rimaszombati Kereskedelmi Testület 50 k, Baksay J. és Fia Rimaszombat 50 k, Hekseh Bertalan 50 k, Weisz Dávid (Weisz Károly cég) 30 k, Garai Arnold Rimaszombat 10 k, Rimaszombati konzervgyár r. t. 200 k, Rimaszombati Takarékpénztár 100 k, Reisz M. cég 20 k, Lefkovits Ferencz 25 k, Jellinek Bertalan 10 k, Gömörmegyei Nép- és Iparbank 40 k, Braun Sándor 30 k, Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank 40 k, Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank r. t. 40 k.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik forrón szeretett gyermekünk Szűcs János elhunyt alkalmával mélyeség bánatunk enyhítése céljából részvételükkel vigasztalni igyekeztek és a végtisztességadásán megjelentek, ez uton mondunk hálás köszönetet.

Rimaszombat, 1917. szeptember 14.

Szűcs András és családja.

Gyűjtések a tüzkárosultaknak.

Az alispán intézkedése folytán jelenleg a törvényhatóság területén könyöradománygyűjtés van folyamatban Gömörrepás és Alsónémedi (Pestmegye) község tüzkárosult lakosai felségélyezésére. Ezenkívül a múlt napokban elrendelte az alispán a gyűjtést a sárosmegyei Német-sóvár tüzkárosultjai javára is.

Az elmúlt vasárnap egy szenzációs detektív filmben az „Alibi“ első részében gyönyörködött közönségünk, melynek nyílt akkordját ma szombaton és vasárnap fejezi be a filmnek grandiózusan szép és eredeti második része. Közben szerdán Dorit Weixler bájos alakja szerepelt a vásznon s egy rendkívüli meleg tónusu és finom árnyalású vígjátékban élveztük a pajkos leányság kedves és fehér millőjét.

Szerdán, e hó 19-én Olaf Föns és Betty Nansen ez a két világhírű filmstar lép fel „A mult szálai“ című rendkívül érdekes társadalmi drámában. Ezenkívül a „Dupla boldogság“ című vígjáték is műsoron van.

Szombat és vasárnap, e hó 22. és 23-án a legjobb film-dráma: Nordisk remeke kerül elénk. „A kitagadott“ című 3 felvonásos társadalmi drámában és a „Bakfis kaland“ című 3 felvonásos vígjátékban a legtalentumosabb moziészínek játékában lesz alkalmunk gyönyörködni.

Elkészült a Gömör által épített sárosi falu. A sárosi falvakat újraépítő bizottság átiratilag értesítette az alispánt arról, hogy a Gömörvármegye adományából újraépített Ondovafő nevű sárosi község felépült és a lakóházak átadása az illető birtokosoknak megtörtént.

Köszönetnyilvánítás. Ludvig Mária kohárházai lakos Lukács Gézáéhoz 20 koronát küldött névnapmegváltásul a vak-katonák javára. Az összeg ehelyütt talál hálás köszönet melletti nyugtázásra. — Özv. Hámos Aladárné, szül. br. Vay Mariska a nyomorégyermek részére egy kosár almát küldött, melyet hálással köszön meg a Fehér-Kereszt egyesület elnöksége.

Szerkesztői üzenet.

„A beszerző” Rossnyó. Nincs papirusunk arra, hogy felesleges hajbakapásokat rendezzünk.

Röfös, rövid- és női-divat szakmában jártas két fiatal segéd (keresztény vallásu) állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Németül lehetőleg perfektül tudó, a gépiráshoz értő kisasszonyok

a 80-ik gyalogezred pótzászlóaljának irodájában alkalmazást nyernek. — Bővebb felvilágosítás ugyanott nyerhető (járásbirósági épület) minden nap délután 4 órától 5 óráig. :: ::

Konservatóriumot végzett zongoratanárnő

hetenként két órát ad új módszer szerint. CZIM? megtudható a kiadóhivatalban.

ROKKANT KATONA irodában alkalmazást keres.

Czim? e lap kiadóhivatalában.

Hudecz István kályhás Rákóczy-utca 24. (ezelőtt Jánosi-utca).

Átköltözés folytán Hunyady-u. 25. sz. alatt használt bútorok eladó.

Vásárjogbérbeadási hirdetés

3561. tan. sz. — Rimaszombat r. t. város vásári helypénzszedési joga az 1917. évi november hó 1. napjától, 1923. évi október hó 31. napjáig terjedő 6 (hat) évre bérbeadatik.

Kikiáltási bérösszeg évi 16.500 korona, azaz tizenhatezeröttszáz korona.

Felhívtnak a bérelni szándékozók, hogy írásbeli zárt ajánlatukat a kikiáltási összeg 5% át kitevő bánatpénznek a városi pénztárba történt befizetést igazoló nyugtával együtt 1917. évi október hó 1. napjának déli 12 órájáig a polgármesteri hivatalban nyújtsák be.

A részletes bérleti feltételek a polgármesternél a fenti határidőig megtudhatók s a bérelni szándékozók tartoznak magukat azoknak alávetni.

A beérkező ajánlatok felett a városi képviselőtestületi közgyűlés teljesen a szabad belátása szerint dönt s a képviselőtestületi közgyűlés joga fentartatik arra is, hogy esetleg a beérkezett ajánlatok egyikét sem fogadja el.

Rimaszombat, 1917. szept. 14.

Dr. Kovács, polgármester.

Kézvel leszedett első minőségű fajalma

maximális áron eladó a Mező-utca 25. szám alatt.

300—400 métermázsa elsőrendű csemege-szőlőt

szállítok napi árban. — Nagyobb rendelmenynél árengedmény. — Szállítás: 5 kilogrammos kosarakban. 3—5

Waldmann József Sajószentpéter.

Házvezetőnő

Egy 51 éves, keresztény vallású özvegy urinő, ki a háztartás minden ágában jártas, házvezetőnői állást keres paróchián, magányos ur vagy urnőnél. — Szíves megkeresést „T. E. szorgalom” Fülek, (Nógrádvármegye). 1—3

1918. év január hó elsőjére kerestetik egy ügyes kertész

következő évi bérre: 320 korona, 500 liter buza, 1000 liter rozs, 200 liter árpa, 10 kilo só, 10 kilo sajt, 2 liter tej naponta, 8 méter fa, 3 vékás kukoricaföld, 1 vékás kenderföld és lakás.

BEÉLIK IVÁN ALSÓVÁLY.

Hirdetmény.

18039—1917. sz. — A vármegyei központi irodákban az 1918. évre szükséges

papírosneműeknek és irodaszereknek kizárólag hazai iparcikkekkel előállítandó s az irodaigazgató irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető minőségű és megjelölt mennyiségű papírszemek, irodaszereknek zárt ajánlat, esetleg pedig alku egyezmény útján való beszerzésére határidőül folyó évi október hó 1-és napjának délelőtti 10 óráját a vármegyei székház kisebb tanácskozási termébe ezennel kitűzöm.

Felhívom mindazokat, kik a fentebb megjelölt cikkek szállítására vállalkozni óhajtanak, hogy a kitűzött határidőig szabályszerűen felbélyegzett s 10 százalék óvadéki összeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat az alispáni hivatalnál annnyival inkább adják be, mert a kitűzött időn túl elkésve beadott ajánlatok a tárgyalásnál figyelembe vétetni nem fognak.

Rimaszombat, 1917. szeptember 11.

Dr. Fernet, alispán.

A legtökéletesebb

mezei egér irtószer

„RATIO” egértípus-bacillus.

Kérjen ismertető prospektust.

PATKÁNYIRTÁST

tömegesen végezhet „RATIO”

patkányirtó anyaggal, egy adag

:: tömegirtáshoz 10 korona. ::

Standard-Társaság

vegyi laboratóriumának Gömör-

kishontvármegyei képviselete: Rimaszombat, Losonczy-utca 29. szám.

Hirdetmény.

Tisztelettel tudatom, hogy a kormány rendelkezése alakult Országos Zöldség, Főzelék- és Gyümölcsforgalmi R.-T. igazgatósága, Gömör és Kishontvármegye területére Rimaszombat székhellyel bizományosan kinevezett.

Ennélfogva felkérem a vármegye mélyen tisztelt gazdaközönségét, termelőit, kertbirtokosait, hogy a fentnevezett cikkekre szükséges szállítási igazolványokat, amennyiben arra szükség lesz, a kormány rendelete értelmében nálam szerezzék be.

Hogy a vármegye zöldség, főzelék és gyümölcstermése kellő módon nyilvántartható legyen, főleg azon czélból, a fölösleget olyan helyeken elhelyezni, ahol hiány mutatkozik, tisztelettel kérek minden ténylezőt arra, hogy termését, készletét egy egy levelező lapon — saját érdekében is — velem tudatni sziveskedjék.

Ugy az eladás, mint a vételnél tisztelettel kérem az Országos Zöldség, Főzelék és Gyümölcsforgalmi r.-t. intéző bizottsága által megszabott maximális árak szigorú betartását, mivel csakis ilyen árak mellett létrejött vétel vagy eladás részére állíthatom ki a szükséges szállítási igazolványokat.

Hogy megbízásom pontosan és az előírásnak megfelelően végezhessem, kérem szíves jóakaratú támogatását minden hatóságnak és a vármegye nagyjérdemű közönségének.

Hivatalom a Rimaszombati Takarékpénztár helyiségében van.

Telefon szám: d. e. 13., d. u. 18.

Hivatalos idő: 10-től 1 ig.

Kiváló tisztelettel:

KERN S. ÖDÖN,

az Országos Zöldség, Főzelék és Gyümölcsforgalmi r. t. Gömör és Kishontvárm. megbízottja.

Elárusító

hosszu éves gyakorlattal állást keres.

„Szorgalma” címre levelek a kiadóba kéretnek.

Tüzifaeladási hirdetmény.

247—1917. sz. — Jolsva r. t. város eladja a Hírsnyóvíz vasuti állomáshoz 15—3 km. távolságban, az ugynevezett zavodai erdő részben kitermelt 50 waggont kitevő kemény dongrong, egy éves, különböző fanemű, bal tázott, részben fűrészelt tűzifáját, melyre ezuttal zárt írásbeli és nyilvános szóbeli versenyajánlatot hirdet.

Az ajánlatok tetszés szerint loco erdő, avagy Hírsnyóvíz vasuti állomás kocsiba rakva tehető.

A zárt ajánlatokhoz 4000 kor. bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban csatolandó. — A szóbeli ajánlattétők részéről ezen összeg a versenyajánlati tárgyalás megkezdése előtt a városi pénztárban helyezendő letétbe.

Az ajánlatok legkésőbb folyó év október hó 10-én délelőtt 10 óráig nyújtandók be a polgármesteri hivatalba, ahol azok a jelzett időpontban fel fognak bontatni s ezt követőleg a szóbeli verse ajánlat fog megtartatni.

A város fentartja magának a jogot, hogy a tett ajánlatok közül az ajánlati összegek nagyságára való tekintet nélkül szabadon válasszon.

A szállítási igazolványokról az akceptált ajánlattétő tartozik gondoskodni.

A város kötelezi magát 1918. február hó 1-ig történő kiszállításra. A vevő a fa árát az állomásról való elindítás előtt tartozik kifizetni.

A fizetésnek módozatai kötendő szerződésbe fognak foglaltatni.

Vevő a vételáron felül annak 1 százalékát a városi tisztai nyugdíjalap javára a szerződés megkötésekor a városi pénztárba befizetni tartozik.

Jolsva, 1917. szeptember 13.

Városi Tanács.